

OBSAH

Předmluva	11
XL. MĚSTA A SYMBOLY – STARÁ STŘEDOAMERICKÁ NÁBOŽENSTVÍ	
319. „Staroamerické kultury“	13
320. Svět Olméků: jaguáři a kamenné kolosy	18
321. Předchůdci a paralely klasické mayské kultury: posvátné hry a kalendář	23
322. Mayský řád: nebe, země, krev	26
323. Teotihuacán: hlavní město říše	35
324. Tollán: sakrální království a toltécká kreativita	40
325. Tenochtitlán: centrum aztéckého světa	43
326. Kosmogonie a kosmologie: oběť bohů	44
327. Aztécký pantheon: příroda jako hierofanie	47
328. Huitzilopochtli: bůh, který bije	49
329. Praxe lidských obětí	50
330. Aztécká spiritualita: nejvyšší dualita	56
XLI. HLEDÁNÍ NESMRTELNOSTI – TAOISMUS V ČÍNSKÝCH NÁBOŽENSKÝCH PŘEDSTAVÁCH V DOBĚ ŠESTI DYNASTIÍ (cca 400–600 př. Kr.)	
331. Hledání nesmrtnosti: tělesné techniky	59
332. Duchovní techniky: vnitřní zření, meditace a mystická jednota	65
333. Theogonie a kosmogonie	70
334. Taoistická církev a spása věřících: instituce a obřady	80
XLII. ROZMANITOST A CELISTVOST – NÁBOŽENSTVÍ V INDONÉSII	
335. Světová a lidová náboženství v Indonésii	93
336. Etnická rozmanitost ostrovního světa	94
337. Rasy, jazyky a kultury ostrovního světa	98

338. Základní znaky staroindonéských náboženství	103
339. Mytická tradice	108
340. Bohové, duchové a lidé	112
341. Makrokosmos a mikrokosmos	117
342. Zvyky, kult a slavnosti	122
343. Staroindonéští kněží	128
344. Člověk – život a smrt	133
345. Hinduismus, islám a křesťanství v Indonésii	140
XLIII. MANA A TABU – NÁBOŽENSTVÍ OCEÁNIE	
346. Životní prostor Oceánie	150
347. Melanésané – společnost a způsob života	153
348. O znalosti melanéských náboženství	157
349. Mýtus, kult a slavnost	161
350. Předkové, duchové a magické praktiky	169
351. Polynésané – původ a společnost	174
352. Mana a tabu	178
353. Nauka o bozích a stvořitelský mýtus	180
354. Kult, umění a náboženský život	183
355. Náboženství Mikronésanů	188
XLIV. TOTEM, ČAS SNĚNÍ, TJURINGA – AUSTRALSKÁ NÁBOŽENSTVÍ	
356. Původ a životní podmínky původních obyvatel Austrálie	194
357. Australská náboženství a věda	196
358. Společenský řád a totemismus	198
359. Čas snění a jeho božské bytosti	202
360. Tjuringa: pozemské manifestace doby snění	207
361. Iniclace a jiné kultické úkony	209
362. Minulost a přítomnost – muži a ženy	215
XLV. RODINNÁ POSPOLITOST A KOSMICKÉ MOCNOSTI – ZÁKLADNÍ NÁBOŽENSKÉ IDEJE V ZÁPADOAFRICKÝCH NÁBOŽENSTVÍCH	
363. Přehled dějin náboženství	219
364. Aktuální stav znalostí tradičních náboženství Afriky	221
365. Komplexní model západoafrických náboženství	224
366. Jednotlivec	229
367. Předkové	232

368. Čarodějnice a kouzelníci	240
369. Nebeský bůh	245
370. Kratofanie	249
371. Kult země	251
372. Jorubský pantheon	253
XLVI. V KRUHU ŽIVÝCH-MRTVÝCH – NÁBOŽENSKÉ IDEJE NA VÝCHODĚ STŘEDNÍ AFRIKY	
373. Cíl a meze pojednání	257
374. Historický nárys	259
375. Představa boha	260
376. Duchové	263
377. Mystická síla	266
378. Mýty	270
379. Životní stadia	272
380. Kontakty s křesťanstvím a islámem	275
XLVII. ŠAMANISMUS A CESTA DO ŘÍŠE MRTVÝCH – NÁBOŽENSKÉ PŘEDSTAVY INDIÁNŮ JIHOAMERICKÉ NÍŽINY	
381. Stav pramenů	277
382. Kosmogonie a kosmologie	281
383. Nejvyšší bytost	287
384. Mytický původ lidí	289
385. Kosmická kataklyzmata: představy o zániku světa	294
386. Smrt a onen svět	297
XLVIII. VE ZNAMENÍ TANCE SLUNCE – NÁBOŽENSKÝ OBRAZ SVĚTA A RITUALISMUS SEVEROAMERICKÝCH OGLALA-SIOUXŮ	
387. Historický přehled	303
388. K situaci pramenů	305
389. Základy oglalského náboženství	306
390. Obřady	311
391. Tanec slunce	313
XLIX. ŠINTÓ A LIDOVÉ NÁBOŽENSTVÍ – JAPONSKÁ RELIGIOZITA V HISTORICKÉM KONTEXTU	
392. Objasnění pojmu	318
393. Historické ohlédnutí	320

394. Principy japonských domácích náboženských představ	322
395. Kult a kultíště	325
396. Státní náboženské rity	331
397. Konfrontace s buddhismem	334
L. NÁBOŽENSTVÍ A POLITIKA – VÝVOJ JAPONSKÉHO BUDDHISMU AŽ DO SOUČASNOSTI	
A. MAHÁJÁNOVÝ BUDDHISMUS V JAPONSKU	
398. Zařazení	339
399. Situace po ukončení války v Pacifiku	340
400. Dějinný vývoj – počátky a první velký rozkvět v období Nara	342
401. Tendai a šingon v období Heian	345
402. Středověká reformní hnutí: zen, amidismus, Ničiren	347
403. Stagnace během období Tokugawa a buddhismus v období Meidži	350
B. MODERNIZAČNÍ SNAHY V TRADIČNÍM JAPONSKÉM BUDDHISMU	
404. Zásadní nové tendence: humanistický vzor	351
405. Kritický duch, racionalizace, demytologizace	353
406. Příklon k tomuto světu a jeho otázkám	357
407. Vědomí solidarity a sociální služba	360
408. Nové začátky a přetváření v praxi: sebekritika	362
409. Organizační sjednocení	365
410. Přizpůsobování moderní době	367
411. Návrat k původnímu buddhismu	370
C. MODERNÍ JAPONSKÁ LIDOVÁ NÁBOŽENSTVÍ BUDDHISTICKÉHO RAŽENÍ	
412. Dvě nová hnutí v Ničirenově duchu	372
413. Hnutí Reijúikai	374
414. Nová náboženství linie Šingon	378
415. Riššó kóseikai: rané dějiny a základy nauky	381
416. Osobní zrání člověka a způsob života	385
417. Náboženská praxe	386
418. Sóka gakkai: počátky hnutí	388
419. Ničiren šóšú a Sóka gakkai	392
420. Jádru Ničirenovy nauky v novém pojetí víry	394
421. Náborová akce: šakubuku	397
422. Školení vůdců	402
423. Třetí civilizace	403

D. POLITICKÝ BUDDHISMUS V JAPONSKU – SVĚTOVÉ NÁBOŽENSTVÍ ZA MÍR	405
424. Buddhismus a stát v Japonsku	405
425. Ničiren a ničirenismus	409
426. Sóka gakkai: náboženství a politika – vstup do politiky	413
427. Krize	414
428. Stabilizace	417
429. Japonský buddhismus a světový buddhismus	418
430. Ekumenismus a světový mír	422
Závěrečná kapitola:	
NÁBOŽENSKÁ KREATIVITA A SEKULARIZACE V EVROPĚ OD OSVÍCENSTVÍ	
431. Závěrečná kapitola v celkovém plánu „dějin náboženského myšlení“	426
432. Nábožensko-historické předpoklady osvícenství: náboženství jako konfese a vznik novodobého státního církevnictví	428
433. Protestantský pietismus a katolická barokní zbožnost	430
434. Dvojitá tvář osvícenství a Francouzská revoluce jako událost v dějinách náboženství	433
435. „Uctívání v Duchu a v pravdě“ – nové pochopení souvislosti náboženství, morálky a politiky v německém idealismu	438
436. „Redukcionalismus“ – a romantismus jako alternativa?	443
437. Klasikové „hermeneutické kritiky náboženství“: Feuerbach, Marx, Freud	447
438. Zhroucení kulturního optimismu a nové určení vztahu víry a kultury	453
439. Marxistické a antimarxistické diktatury a problém „pseudomorfóz“ náboženského	456
440. Pokus o ohlédnutí a výhled	462
VYBRANÁ KRITICKÁ BIBLIOGRAFIE	466
Seznam literatury	503
Editor a autoři	542
Ediční poznámka	543